

правопорушення проти прав інтелектуальної власності, оскільки ґрунтовною є позиція, що вони є самостійною відокремленою групою злочинних посягань і підлягають кримінально-правовій охороні.

Література:

1. Єдиний Звіт про кримінальні правопорушення по державі за січень-березень 2021 року. Офіс Генерального Прокурора. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stat_n_st?dir_id=114368&libid=100820&c=edit&c=fo.
2. Кримінальний Кодекс України: Кодекс, Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2001. № 25-26, ст.131.
3. Ломакіна А.А. Протидія злочинам проти інтелектуальної власності: загально-соціальний аспект. Право і суспільство. № 1. 2016. С. 198-203.
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Закон України від 22.11.2018 р. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2019. № 17, ст.71.
5. Топчій В. В. Авторське і суміжні права: кримінально-правова охорона. Прикарпатський юридичний вісник. Вип. 1. Том 2. 2017. С. 248-251.
6. Харченко В. Б. Кримінально-правова охорона прав на результати творчої діяльності та засоби індивідуалізації в Україні: Монографія. – Х. ХНУім. В. Н. Каразіна. 2011. С. 24.
7. Хрідочкіна А. Ознаки та зміст поняття «злочини проти права інтелектуальної власності». Публічне право. № 3. 2013. С. 343-348.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПОСИЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Бугайчук К.Л., доктор юридичних наук, доцент завідувач науково-дослідної лабораторії з проблем протидії злочинності Харківського національного університету внутрішніх справ (Україна)

Служба в поліції є державною службою особливого характеру, яка є професійною діяльністю поліцейських з виконання покладених на поліцію повноважень. Завдяки вказаним особливостям, поліцейський повинен отримувати від держави належний правовий та соціальний захист. Так, відповідно до статті 62. «Гарантії професійної діяльності поліцейського» Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII, поліцейський своєчасно і в повному обсязі отримує грошове забезпечення та інші компенсаційні виплати відповідно до закону та інших нормативно-правових актів України, а також у повному обсязі користується гарантіями соціального та правового захисту, передбаченими цим Законом та іншими актами законодавства [1].

Разом із вищевикладеним чинне законодавство України, що регулює порядок проходження служби в поліції та особливості їх соціального забезпечення

ще не в повній мірі відповідає усім правовим стандартам, зокрема в частині врегулювання відносин поліцейського та держави, які складаються з приводу відпусток.

Частиною 9 статті 93 «Обчислення тривалості відпусток поліцейських» Закону України «Про Національну поліцію» визначено, що поліцейським у рік звільнення за власним бажанням, за віком, через хворобу чи скорочення штату в році звільнення, за їх бажанням, надається чергова відпустка, тривалість якої обчислюється пропорційно з розрахунку однієї дванадцятої частини відпустки за кожний повний місяць служби в році звільнення, а частиною 10 цієї ж статті встановлено, що за невикористану в році звільнення відпустку поліцейським, які звільняються з поліції, виплачується грошова компенсація відповідно до закону.

Разом із цим відповідного закону України, що регулює питання компенсації поліцейським невикористаної частини відпустки не передбачено, адже чіткої вказівки на такий документ у статті 93 Закону України «Про Національну поліцію» не має. Якщо ж мається на увазі цей закон «Про Національну поліцію», то зрозуміло, що потрібне інше формулювання відповідної бланкетною норми, наприклад, «відповідно до положень цього закону».

На підставі вказаних прогалин у правовому регулюванні порядку компенсації невикористаної частини відпустки, складається ситуація, що поліцейським у рік звільнення, компенсується тільки невикористана частина відпустки за рік звільнення, а невикористані частини відпустки за попередні роки не оплачуються.

Слід зауважити, що відповідно до частини 11 статті 93 Закону України «Про Національну поліцію» вказано, що за бажанням поліцейського невикористана частина відпустки може бути приєднана до чергової відпустки на наступний рік [1]. Таким чином, якщо поліцейський забажав приєднати невикористану частину відпустки до відпустки на наступний рік, а у наступному році не використав жодної із цих відпусток, то йому з незрозумілих причин буде компенсована тільки частина відпустки за поточний рік, що ставить під сумнів реалізацію гарантій професійної діяльності поліцейського та забезпечення його соціальних прав.

Відомчим наказом МВС № 260 від 06 квітня 2016 року був затверджений порядок та умови виплати грошового забезпечення поліцейським Національній поліції та курсантам вищих навчальних закладів МВС із специфічними умовами навчання. Пункт 8 розділу III цього документу аналогічно до закону України «Про Національну поліцію» вказує, що за невикористану в році звільнення відпустку поліцейським, які звільняються з поліції, виплачується грошова компенсація відповідно до чинного законодавства. Але питання щодо невикористаних відпусток за попередні роки цим Порядком також не врегульовано [2].

Вказані недоліки суттєво впливають й на неоднозначність судової практики із зазначених правовідносин, адже співробітниками поліції подається велика частина позовів з питань компенсації невикористаної частини відпусток за попередні роки.

Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду неодноразово розглядав справи з подібними правовідносинами, зокрема №826/8185/18 за позовом до Національної поліції України про визнання протиправними дій,

зобов'язання вчинити дії [3]; №818/1276/17 за позовом до Головного управління Національної поліції в Сумській області про стягнення грошової компенсації, середнього заробітку, матеріальної допомоги та моральної шкоди [4]. Предметом спору у цих справах були дії відповідачів щодо невиплати позивачам (поліцейським) грошової компенсації за невикористану відпустку за попередні роки, що передують року звільнення. Проте під час їхнього розгляду суди дійшли різних правових висновків.

Так, у постанові від 23.10.2019 Верховний Суд виходив з того, що питання компенсації невикористаної частини відпустки поліцейському за минулі роки не врегульоване положеннями, а тому при вирішенні цього питання підлягають застосуванню приписи Кодексу законів України про працю. Проте у постанові від 06.02.2020 Верховний Суд зазначив, що питання виплати грошової компенсації за невикористану частину відпустки поліцейським, які звільняються, урегульовані нормами пункту 8 розділу III Порядку № 260 [2], які є спеціальними за своєю правовою природою та підлягають застосуванню до спірних правовідносин.

В той же час постанова Верховного Суду від 19.01.2021 у справі № 160/10875/19 (провадження № К/9901/13369/20) вказує, що законом не виключаються випадки, коли поліцейським відпустка не буде використана протягом календарного року. Не передбачено позбавлення поліцейського права на відпустку, яке він уже отримав в попередньому календарному році. Водночас надано право працівнику використати право на відпустку за попередній рік одночасно з черговою відпусткою наступного року.

Таким чином, у наступному календарному році, в тому числі і за умови, що він є роком звільнення, поліцейський має гарантоване право на чергову відпустку за поточний календарний рік та на відпустки (основні і додаткові), що не були використані в попередніх роках, що виражається в праві на отримання грошової компенсації за весь час невикористаної оплачуваної відпустки, незалежно від часу набуття права на таку відпустку, оскільки відпустки за попередні роки також є невикористаними в році звільнення та не можуть бути залишені без розрахунку з поліцейським, адже це суперечить суті та гарантіям як трудового, так і спеціального законодавства в частині реалізації права на відпочинок [5].

На підставі вищевикладеного вважаємо, що порядок компенсації поліцейському невикористаної частини відпустки за минулі роки потребує більш чіткого законодавчого врегулювання.

Так у статті 93 Закону України «Про Національну поліцію» доцільно передбачити норми, відповідно до яких Кабінет Міністрів України має затвердити окремий порядок компенсації поліцейським невикористаних частин відпустки. Крім того, потрібно у частинах 10 та 11 статті 93 встановити вимогу, відповідно до якої поліцейські матимуть право на компенсацію невикористаних частин відпустки на тільки за рік звільнення, але й за попередні роки.

Вважаємо, що ухвалення такого акта сприятиме зміцненню соціального захисту поліцейських та реалізації положень статті 45 Конституції України та 62 Закону України «Про Національну поліцію» в частині забезпечення права на відпочинок та належний правовий та соціальний захист працівників Національної поліції України.

Література:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://ibit.ly/82Zu> (дата звернення 27.03.2021).
2. Про затвердження Порядку та умов виплати грошового забезпечення поліцейським Національної поліції та здобувачам вищої освіти закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських: Наказ МВС України від 06.04.2016 № 260. URL: <https://ibit.ly/CGMR> (дата звернення 27.03.2021).
3. Ухвала Верховного Суду України в справі № 826/8185/18 (адміністративне провадження № К/9901/19707/19) від 19.07.2019. URL: <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/83142474> (дата звернення 27.03.2021).
4. Постанова Верховного Суду України в справі № 818/1276/17 (адміністративне провадження № К/9901/48853/18) від 06.02.2020. URL: <https://tinyurl.com/yfmafg5u> (дата звернення 27.03.2021).
5. Постанова Верховного Суду України в справі № 160/10875/19 (адміністративне провадження № К/9901/13369/20) від 19.01.2021. URL: <https://ibit.ly/wtwS> (дата звернення 27.03.2021).

ДОПУСТИМІСТЬ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Коробка О. С., старший викладач кафедри правосуддя
Сумського національного аграрного університету
(Україна)

Упровадження міжнародних стандартів, напрацювання судової практики та наукові висновки учених сприяли оновленню кримінального процесуального законодавства. Новий Кримінально процесуальний кодекс (далі КПК) України кардинально змінив підходи досудового слідства та судового розгляду. Серед завдань кодексу основним є захист особи, її прав і свобод, інтересів суспільства і держави від кримінальних правопорушень. Його втіленню покликаний сприяти інститут допустимості доказів, без якого неможливо винести справедливий вирок.

У теорії кримінального процесуального права донині точаться дискусії щодо властивостей доказів як процесуальної форми обставин реальної дійсності, які підтверджують чи скасовують наявність кримінального правопорушення та особи, яка його вчинила. Учені пропонували та відстоювали різні властивості доказів, серед них можна виділити: належність; сила; допустимість; значимість; достовірність; достатність тощо [1, 2, 3]. Лише у 2012 році належність та допустимість знайшли своє закріплення в ст.ст. 85, 86 КПК України.

В. Вапнярчук вказує, що допустимість стосується форми доказів [4, с. 363]. Часто висловлюється думка, що допустимість доказів як властивість, що оцінює їх на відповідність кримінальної процесуальної форми отримання, визначеної КПК